Ч. 159 · Четвер 17 (29 липня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Житє на Україні.

Сумний образ житя наших закордонних братів в Росиї малює дописуватель „Зорі“, Українець п. М. Гримач в однім з своїх листів. Він між иншими пише:

Добре відома всім тая система, що має на меті знищити вкраїньский народ яко нацию. В офіциальній практиці „Україна“, „украіньский народ“ не істнїють, есть тільки „единый русскій народъ“. З шкіл нижчих і вищих виганяють скільки можна всякі згадки про те, що був і є такий окремий народ, Українці, а коли й згадують їх, то яко „маленькую разновидность“ „великоруссовъ“, „русскихъ“. По всіх офіциальних інституциях, по всіх школах уживають тільки московської мови, а вкраїнську звуть мужичим жарґоном. Вкраїнська істория ніде не згадуеть ся по школах нижчих чи середвіх (опріч хиба „присоединителя“ Богдана Хмельницького та „измѣнника“ Мазепи), взагалі ж можна про неї говорити як про „русскую“ (московську) історию і тільки по московському, а не по вкраїньскому. Література вкраїнська гнітить ся з нелюдскою жорстокостю і навіть цілком беззаконними способами (з погляду навіть російських законів): твори наукові, белетристика чи поезия з житя інтеліґенциї чи історичня, переклади, книжки для дітий забороняють ся цілком, а дозволяеть ся тілько белетристика з сьогочаснього народнього житя, та й тій щастить тільки коли не коли вихопити ся живою з цензурної пельки. Сї речи всім добре відомі, і через те я їх і згадую тільки дуже коротенько, щоб сказати, що там, де панує така система і не може бути ніякого великого просьвітного вкраїньского руху.

Се правда: така система є і нищить вона те, що повинно жити й розцьвітати. Але через віщо-ж така система повстала, через віщо ж вона так сильно держить ся, таку силу має? На чому її збудовано?

Її збудовано на нашому духовному рабстві. Воно дало їй початок і житя, а тепер уже й воно саме зростає й більшає під її впливом.

Наш найгірший ворог — не російский адміністратор - обруситель, а той рабский дух, який живе в наших душах, в наших розумах.

Ми самі топчемо себе в багно, звязуємо собі руки, затуляємо собі рота.

Нема що й казати, що від московского уряду був страшенний гніт на Вкраїну з метою, довести до такого результату. Кров, деспоцтво, здирство й иньші муки народні — ось чим значило ся на Вкраїні московське порядкування. Але все-ж можна сказати, що наша „інтеліґенция“ в значній мірі з своеї васної провини стала ся тим, чим стала ся: підійшовши під „високу руку“ вільними громадянами вільної землї, зробила ся під сією рукою згордованим рабом московського централїзатора.

Рабом зробила ся, рабом зостала ся й досі.

Силкуючи ся показати свою „истинную русскость“, сьогочасна наша інтеліґенция зрікаеть ся всього вкраїнського: зрікаеть ся своеї історииї і того проміня волї, що блищав серед неї, зрікаеть ся свого национального я, соромить ся його, боїть ся його. Еге, боїть ся його, бо думає, що за се можуть карати! Звичайна обмоскалена наша публика просто таки боїть ся навіть дозволеної від цензури вкраїнської книжки!! Се не гиперболя, се факт!! А друга частина тієї публики хоч і не боїть ся, дак усе-ж ворожа сій книжці через те, що мов сього не треба, що треба бути Москалями. І там і там причина одна: величезне духове рабство. В першому випадкови воно виявляеть ся зовсім елементарним робом: люди боять ся батога і через те жахають ся всього того, за що, на їх думку, можна того батога здобути. В другому випадкови далеко гірше: люди до того поробили ся рабами обставин, що не можуть уже собі й уявити, щоб можливе було щось иньше. Вони до того московські раби, що коли кажуть „наша література“, то инакше й не можуть розуміти сих слів, як „московська література“; коли кажуть: „школа“, то й не можуть инакше розуміти сього слова, як тільки так, що се — відома нам обрусительна школа; коли вони купують книжку на село, то вони инакше й не думають, як тільки так, що се може бути московська книжка, і т. и., і т. и. Люди першої катеґориї — раби і знають, що вони раби; люди-ж катеґориї другої — може ще гірші раби, але думають, що вони вільні і свого духовного рабства не помічають, а вважають його за свою вольну волю. Які ліпші?

Правда, есть ще в нас люди, що і пишуть і читають ті вкраїнські книжки; есть у нас іще „украинофилы“. Але се само і є тільки „українофіли“, а не „Українці“, сьвідомі свого національного я. В житю своему дома чи в громаді вони справжні московські люди; але в їх

---

6)

Пан Капустянна Головка шукає своеї жінки.

(З французского — Поль де Кока).

(Дальше).

6. Фільософічні розважаня.

Капустянна Головка хотів горіючий омлет їсти так само скоро як і его товариш, у котрого, видко, був такий рот, що его і огонь не брав ся, та попік ся при тім; з того вийшло таке, що Ернест з'їв три чверти з омлета, заким его візаві міг проликнути перший кусень.

Змівши до чиста, налив Ернест вина і відозвав ся до простодушного селюха: Ну що-ж, любий товаришу; я лишив Вас в медовім місяци з Вашою Елеонорою; чекаю з великою нетерпеливостию на дальше оповідане Вашої інтересної історииї.

— Ах, любий Евгене.

— Не Евген, але Ернест!

— Ну, нехай, все одно, любий Адольфе.— Так звані медові місяцї зачались дуже сумно. То раз була собі натура моя жінка! студена як мармор — я взяв собі камінь не жінку. Не хотіла ніколи зі мною вийти, а губи отвирала лиш тогди, коли хотіла сказати менї щось неприятного. — Коли я хотів їй оказати мою любов якоюсь маленькою чемностию, якоюсь привітливою прихильностию та коли горнув ся до неї, щоби еї поцїлувати, то она втікала і кричала: Ох Артуре, де ти?

Де був Артур, не знаю; але незадовго побачив я, що я дуже зле зробив, оженившись з панною, для котрої імя Капустянна Головка так було гидким. Може в рік опісля помер мій тесть, а моя жінка яко одинока его спадкоємниця, дістала річну ренту в сумі три тисячі двіста франків.

— Отже була вже певно прихильнїйша для свого мужа? — спитав Ернест.

— Противно, мій пане. — Ледви що дістала свою спадщину, як зараз прийшла до мене і послухайте що сказала: Доки мій батько жив, доти мусїла я зносити мою долю, яку менї призначив. Але нинї, коли він вже помер, то не виджу, длячого би я мала і дальше жити тим житем, котре менї вже огидло. Як знаете, я віддала ся за Вас проти моеї волї, і не таїла ся з тим перед Вами.

То правда, — відповів я — Ви поступали ще більше як щиро.

— Отже видите, мій пане. — Рік тому як ми пібрали ся, а мої чувства для Вас такі самі, як були; я Вас ще й тепер так само не люблю, як не любила першого дня по весїлю— Ваша присутність ще й тепер для мене так само не зносна, як давнїйше.

— І то правду кажете, панї. Потверджаю, що Ви під кождим взглядом негідно зі мною обходитесь.

— Як же гадаете, чи не сто разів лїпше, розлучити ся, як жити з особою, котрої не не може ся стерпіти? — Я постановила собі кріпко покинути Вас мій пане, хоч би Ви навіть на то не пристали.

— Здає ся, що найлїпше буде, коли на то пристали.

— Здає ся, що найлїпше буде, коли на то пристану.

— То булоби ще найрозумнїйше. — Я нїчого від Вас не жадаю; маю свій власний маєток, а Ви свій і можемо жити зовсїм независимо одно від другого. — Отже годимо ся; завтра винесу ся з Вашої хати і з сего міста, щоби собі пошукати деинде помешканя.

— Так борзо?! — відозвав ся я.

— Чим борше, тим лїпше.

— А може схочете віддати ся за свого Артура?

Она згірдливо здвигнула плечима.

— За що Ви мене маєте? — Я Вам преці вже давнїйше говорила, що знаю свої обовязки і маю ще на стілько чести і чувства. — Що иншого булоби, як би Вас смерть забрала— як би доля змилувала ся надімною і зробила мене вдовицею. — Але я чей не буду о то старати ся, щоби то прискорити.

— На всякий случай дуже красно з Вашої сторони, панї.

— Оставайтесь здорові, мій пане.

Елеонора обернула ся і пустилась іти; я побіг за нею і мало не з плачем відозвав ся до неї: Але коли би може з часом Ваше чувство для мене змінило ся, як би я Вам вже подобав ся....

— Я не думаю, щоби так могло бути, мій пане.

— То чей може позволите менї від часу до часу навідати ся до Вас та поспитати, як Вам поводить ся?

— Не знаю на що би то могло придати ся. Але коли вже конче хочете, то присилаю

суть „симпатиї“ до „всього“ чи до „дечого“ вкраїнського. І скільки тих „симпатий“, стільки з тих добродіїв і діла. Такі в нас 99 проц. наших „українофілів“. На словах та ще в куточку, щоб нїхто не почув, — симпатиї; а як до дїла, то зараз спина заболїла.

За сї слова можуть на мене образити ся ті 99% наших „українофілів“. Чи по правдї ж? — скажу я їм на те. А ще краще поспитаю їх так: скажіть менї, чи ви в своєму житю завсїгди памятали, що ви Вкраїнцї, а не Москалї? Чи ви самі знаєте рідну мову стільки, щоб могли нею писати й розмавляти так, як московською? Чи ваші дїти уміють нею хоч розмовляти і чи розмовляють? Чи ви в своїй дїяльности виявляєте чимнебудь свою належність до вкраїнського народу, то-б то: чи ви працюєте на користь йому, яко вкраїнському народови, не випадком, а що дня, систематично? Чи ви обстоюєте за його права? Чи борете ся за його волю? Чи справдї ж так живете, що у вас є тільки одно дїло — дїло визволу свого народу з його духового, полїтичного і економічного занепаду, а всї иньші „дїла“ — то дурниця? Чи ви справдї не жалїєте для сього дїла своєї сили, своєї працї, свого спокою, своїх гроший? Чи ви завсїгди думаєте про се дїло? в день і в ночи? І воно не дає вам спокою, воно вас до себе тягне? І ви радїєте його радощами, живете його житєм? Ви радїєте, як у вас болять груди з роботи для сього дїла, і мучите ся, як не можете йому пособляти? Мучите ся тяжко, всією душею, всїм серцем? І коли ви на всї сї питаня відмовите менї: „еге так!“ то я беру свої слова назад. Але чи відмовите ж, коли попитаєте свого сумлїня?

Я знаю, є такі, що й одмовлять. Я перед ними низько схиляю голову. Але се й буде той 1%, а 99....

Се все фрази, ви скажете, а покажіть нам факти!

Факти? Дїла? Нї се ви покажіть менї факти, ви покажіть дїла, такі свої дїла, щоб з їх справдї було видко, що ви справдї борцї за нашу волю-долю? Де ті дїла? Є дещо, але так мало, так мізерно! Та й те мале, хиба воно ваше? Воно їх, тих борцїв за наше добро, того одного відсотка, а не наше! Але щоб нїхто не сказав, що я обвиноватчую без фактів, то я все-ж наведу тут їх кілька.

Ми знали річ про народню просьвіту, про народню книжку. Не будемо ж відбивати ся від сього і зазначимо ті цїкаві факти на сьому полї.

Ми бачили, яка вбога вкраїньска народня лїтература. Чи справдї в нас нема годящих до сього робітників? Чому нема? Он же істнїють „комитеты“ чи общества грамотности“, „комиссіи народныхъ чтеній“, книжные склады“ і такі иньші просьвітні інституциї по наших великих містах, у Харкові, в Київі, в Одесї. В тих інституциях працює часом по богато людий, — то суть же робітники! Але що ж вони роблять?

І тут автор дає доказ, що робить н. пр. харківске Общество грамотности, у видїлї котрого засїдають і Українцї. Оно, не згірш других, вислугує ся „православію, самодержавію і (российскій) народности“, обмоскалює нарід і своїми книжками ширить серед него принципи і ідеали российских полїцейских урядників. Дійшло до того, що українському народови дають читати українських письменників — в российскім перекладї, аби лиш не по свому! — Такі самі бувають і иньші товариства народнї на Українї. Самі Українцї помагають убивати нарід яко нацию, а не ратують его від смерти. Московских рабів — великий гурт, а український гурт малий, хитливий та ще й лїнивий. Наші „українофіли“ — каже М. Грамач — були-б радї, коли-б в один чудовий день скрізь запанувала українська культура; але щоб самим задля того працювати з усеї сили, невсипуще — до сего они не звикли. Так інколи... у вільний час — дещо зробити, — се ще можна, а більше.... більше, бачите, нема коли — за московскими справами чи просто за лежнею.

Новинки.

Львів дня 28-го липня 1897.

— Перенесеня. Ц. к. Дирекция почт і телеграфів перенесла контролъора почтової каси Ореста Меховича з Підволочиск до Львова, а почтового асистента Фр. Піша зі Львова до Підволочиск.

— Є. Е. п. Маршалок краєвий гр. Стан. Баденї перебуває в Радехові, куди виїхав на кілька днів. П. Маршалка заступає в урядованю п. Антін Хамец.

— Зливи навістили дня 22-го і 23-го с. м. староміский повіт, в наслїдок чого потоки і ріки вібрали і наробили богато шкоди. Між иншими вилив Стрвяж і зірвав великий міст на повітовій дорозї між Старою солию і Фельштином.

— Руско-народний театр перебуває тепер в Надвірній і дає такі вистави: Нинї, в середу „Вихованця“; в четвер 29-го с. м. „Гальку“; в суботу 31-го с. м. „Не ходи Грицю“ на передшлюбний бенефіс п. А. Перемети; в недїлю 1-го серпня „Циганьского барона“, а ві второк дня 3-го серпня „Торговлю жемчугами“.

— Доповняючий курс наук торговельних отворила з днем 18-го липня „Народна Торговля“ у Львові. На той курс ходить тепер 11 помічників і практикантів, призначених дирекциєю з 11 філїй. Удїляє ся в нїм крім наук фахових також языка руского і нїмецкого, калїграфії і релїгії. До пляну наукового належить також звиджуванє фабрик. Науки удїляють безкористовно: о. Евг. Гузар, др. К. Левицкий, А. Ничай, А. Волошинович, Іл. Гарасимович, В. Угрин. На другий рік прийдуть сьвіжі ученики, по однім з кождої філїї, а з часом весь персонал „Народної Торговлї“ буде користати з тих курсів.

— Хоробрі люди. Комендант стациї жандармериї в Тисьменици Гнат Микитин виратував з нараженєм власного житя дня 11-го с. м. з горіючого будинку в Клубівцях пївгорарічну дитину. — Микола Паконечний, дорожник янївский, побачивши як 8-лїтний хлопець Стефан Мушка

Вам мою адресу і будете могли часом мене відвідати. Але не забудьте при тім нїколи, що моя хата не есть заїздом для Вас.

— То собі вже запамятаю, панї.

— Оттак то, мій — — як Вас звати...

— Ернест.

— Оттак розстав ся я з моєю жінкою, мій друже.

— А то вже давно тому?

— Девятнайцять лїт.

— Кілько-ж було тогди Вашій жінцї?

— На двайцять і третий рік.

— То з неї тепер женщина в поважних лїтах.

— Але все ще красна — чудесна жіночка.

— А Ви може все ще в нїй залюблені?

— Більше як коли небудь. — Я робив, що було можна, щоби на ню забути; взяв ся до гри, до чарки. Одного разу вечером програв я в біляр аж около дванайцять франків — пив шампана з леду і то по пів фляшки сам один.

— Але нинї купимо собі цїлу.

— Нїчо не помагало, мій друже. Елеонори образ все ще жиє глубоко в моїм серци. Але що виджу, що трудно его звідтам усунути, то й не роблю вже нїчого. Аж страшно погадати — мати жінку, бути в ню влюбленим, а не жити з нею.

— Як би Ви всї ті роки були жили з нею, то мабуть не були би вже в нїй залюблені.

— Так гадаєте? — Чи думаєте, що щастє було би мене зробило непостійним? — А може гадаєте, що жонатому чоловікови, котрий жиє в згодї з своєю жінкою, за мало лиш ту одну любити? Або може уважаєте такого мужа за дуракаj? — На мій погляд то Ви несправедливо так думаєте; бо я зважаю тих за дурних, котрим не досить того щастя, яке мають але шукають ще якогось иншого. Хоч би з мене хто і сьміяв ся, то я би таки завсїгди був вірним моїй жінцї; я, бачите, досьвідчив того, що люди, котрі з нас сьміють ся, дуже часто хотїли би бути на нашім місци.

— Ах, як же то вино Вам язик розвязало. Ви не такий дурний як — — — я хотїв сказати, Ви бистроумнїйший, як би то здавало ся.

— Маю трохи здорового розуму людского.

— Але лиш з ним ще не знайдете щастя у жінок. — Чи Ваша жінка мешкає в Парижи?

— Лише що від двох лїт. — Наскитала ся богато. Коли виїхала від мене з Троає, осїла насамдер в Барі над Секваною, де перебувала може яких шість лїт. Але там їй було неприятно, що я навідував ся до неї що місяця, бо з Троає туди недалеко, отже перенесла ся до Нормандиї. — Там міг я лиш два рази до року навідувати ся до неї; але й то було для неї за богато, бо знов по шести роках втекла до самотного двірка на селї недалеко Божансї, здалека від всїх людских осель. — Страшна пустиня! Я би там умер з нудьги. Навіть возом не можна було туди дістати ся, такі злі були дороги. Що року лиш раз приїздив я до неї, але за кождий раз перевертав ся я з моїм ослом на тій вибоїстій дорозї повній калюж і ям.

— То Ви їхали на ослї в гостину до своєї жінки?

— Я так звичайно їзджу.

— Але за то, що Ви так мучили ся, то она Вас і дуже сердечно принимала, не правда?

— Ой нї, мій добрий Едварде, все по давному, все непривітливо, холодно і відтручуючо. Навіть і склянки води не дала напити ся, не то що.

— Дивно менї, що Ви так уперто їздили до неї в гостину.

— Я не міг инакше; щось мене тягнуло до неї. Два роки тому назад, видко, огидло їй було тото житє на селї серед пустинї з неприступною дорогою і она перенесла ся до Парижа.

— Отже тепер перебуває в Парижи.

— Так єсть; але — чи забула, чи не хотїла — не подала менї своєї адреси.

— Видко, не хотїла.

— Так гадаєте? — Послїдний раз коли я був у неї, так мене зле принялa, що постановив був через довший час не навідувати ся до неї. Два роки минуло з тої пори, панонько; два роки не видїв я моєї Елеонори, і отверто сказавши, не можу вже так жити. Коли кажу „моя Елеонора“, то я лиш так сам себе дурю; я міг би по просту казати „Елеонора“, бо хоч она й моя жінка, то все-таки не „моя“.

— Біднї Ви Капустянна Головко; жаль менї Вас. — А знаєте-ж її парижску адресу?

— Я не знаю; але знає Перротен, котрого я просив, щоби він розвідав ся про мою жінку, і він недавно тому писав менї: „Твоя половиця, з котрої і четвертина не твоя — Перротко збиточник — твоя половиця осїла при бульварі Бомарше недалеко бастилї“. Отже я здогадую ся, що она мешкає десь в тій сторонї, як есть слонь.

— Та бо слоня вже давно нема.

— Шкода его, хороше зьвіря. — Але то нїчого не значить, я відшукаю мою Елеонору.

— Мабуть Ваша жінка сходить ся знову з Артуром. Чей не питала Вас, чи Ви на то позволите.

— То Ви дуже помиляєте ся. — Елеонора честна женщина. — Я ще нїколи й найменшого слїду недобачив, щоби она мала якогось любовника.

— Як Ви то можете знати. — Ви приходите дуже рідко до неї, тогди любовник ховає ся, а Ваша жінка уміє все так зробити, щоби Ваша гостина була як найкоротша.

— О, не говоріть так Адольфе, прошу Вас; серце менї розриваєте і робите цїлком мене нещасливим.

Сумно поглянув покинений муж до неба; а тимчасом его товариш наповняв знову чим скорше склянки.

— Не журіть ся — то таке дитиньство.— Хто би по двайцяти лїтах супружества думав ще о таких річах — тим більше, коли вже через девятнайцять лїт жиє ся в розводї з жінкою. — Майже нїхто би тому не повірив, мій любий Капустянна Головко і Вас би треба всадити під склянну банию.—Але я Вас зовсїм вилїчу, мусите зовсїм забути на таку ляльочку, що не уміла Вас оцїнити.

— Неможливо, мій приятелю!

— Якийсь великий герой, а також і пан Скріб сказали, що для чоловіка нема нїчо неможливого, але оба помилили ся, бо я пробо-

упав з моста на Верешици до води, кинув ся до води і виратував потапаючого хлопця.

— **Процес против Бойчева** вже вчера скінчив ся. В часї розправи внїс прокуратор кару смерти для префекта полїциї Новелича і жандарма Василїева. Від обжалованя против Николая Бойчева відступив прокуратор цїлком, натомість уважає прокуратор брата его, ротмістра Дечка Бойчева винним і жадає засудженя его за скритоубийство. Нинїшні телеграми не подають ще вироку судового трибуналу.

— **Руска лїтература а злодій.** „Буковина" з 21-го с. м. пише: Минувшої ночи около 11-ої години до редакцийного льокалю нашої ґазети закрав ся злодій і забрав собі на память будильник, що в часї лїтних канїкул будив хвальну редакцию зі сну, забрав порожний пулярес редактора і — аж вам жалко піддуреного злодія — украв також спинки, котрі виглядали, як золоті, але коштували тілько 20 кр. Гірко потім мусїв розчарувати ся, як те все лїпше оглянув. Але ось що при тім цїкаве. В нашім редакцийнім льокали вправдї портмонетки порожнї, але всюди: на полицях, на двох столах, на етажерцї, на шафі і на печи лежить ріжнородна писана і друкована руска лїтература, на стїнах висять оригінальні образи руских малярів — і всю ту „науку, штуку і лїтературу" злодій зіґнорував. Нема що злодїеви дивувати ся, так само на науку, штуку і лїтературу не цїкава і руска інтелїґенция. Нїхто на тім не робить інтересу: анї автор, анї видавець, анї навіть — злодій, що науку, штуку і лїтературу міг мати за дармо.

— **Бурі.** З Надвірняньского пишуть: Минувшої пятницї, т. є. 23-го липня був у Волосовї день дуже гарний і погідний. Аж з полудня около 4 5 години зірвала ся буря від північного заходу і в моментї повило ся небо страшними хмарами, у котрих зачало гриміти і лискати. За тим пійшов дощ з градом хвилевим. Один ґазда, Іван Баґайлюк, 54-лїтний мужчина, бувший паламар, робив у поли, а злякавши ся громовицї, утїкав до дому. Ще жінка радила ему сховати ся під полукіпок і лишитись, але не послухав і біг аж до церкних хат дуже скоро. Параз надлетїла хмара іскор напротив него, ударила его і положила трупом у воду і в болото, на серединї дороги, лицем до землї, так, що кров бухнула ему з носа і з рота. Грім ударив Івана Баґайлюка у правий бік грудий, опарив его так, що зараз набіг великий міхур, сорочку запалив, пішов аж долів правої ноги, попарив і еї та зажег унучу в постолї. Мимо великої зливи сорочка і унуча тлїли дальше. Люди збігли ся до забитого, але не могли вже відратувати. — З Комарна пишуть, що там 22-го с. м. лютувала сильна буря через пів години. Буря порозкидала і порозносила сїно в копицях і збіже в снопах, а незжате поломила і постелила до землї. З ярих засївів найбільше потерпіла кукуруза. Також богато дерев буря поломила або й з корінєм вирвала.

— **Як в повісти.** Богатий горожанин міста Харкова, бувший моряк, мав одиноку, 18-лїтну доньку Евгению в Одесї, де она познакомилась з молодим, інтелїґентним чоловіком Ц. Із знакомства прийшло до любови і Евгения написала лист до вітця, просячи о дозвіл на подруже. Але отець упімнув доньку строго і приказав сейчас вернути домів. Евгения підчинила ся воли вітця, повернула домів, та лиш на се, щоби при найблизшій нагодї заподїяти собі смерть. Но, случай хотїв, що сей плян її не удав ся, — отець дізнав ся о всїм завчасу і успокоїв доньку тим, що став інформувати ся о молодім чоловіцї, через котрого грозило таке нещастє. Почувши від одеських знакомих як найлїпші сьвідоцтва о особі п. Ц., завізвав его нарештї у Харків. Молодий чоловік очарував старика. Відповідав отверто на всї питаня, но при питаню — хто его отець? — п. Ц. якось збентежив ся і сказав, що вітця свого не памятає, але із слів покійної матери знає, що отець его був колись то моряком і що погиб здаесь на морю. Всїм тим був старик вновнї вдоволений і згодив ся на подруже доньки з п. Ц. Молодим людям не бракувало нич до щастя. Параз за кілька днів зажадав старик від свого будучого зятя особистих документів. Не було иншої ради, тілько сповнити і се бажанє і оба они удали ся в цїли провірення принесених паперів до кабінету. За хвилю перелажаючий крик і стони рознеслись з відтам, а коли Евгения з тїткою кинули ся до кабінету, узріли на серединї ридаючого старика і стоячого в кутї, напів здеревілого молодця. Виявила ся потрясаюча тайна.... З метрики п. Ц. старик переконав ся, що его будучий зять був сином одної Нїмкинї, бувшої перед лїтами ґувернантки в домі его родичів, з котрою він тодї мав зносини, наслїдком чого появив ся на сьвіт Ц. Назвище свое приняв послїдний від свого хрестного вітця. Розуміесь, що ґувернантку зараз таки з дитиною відправили і від сего часу слух по них загинув. Показало ся отже, що панна Евгения і еї жених були братом і сестрою.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: З днем 1 липня с. р. отворено перестанок Пражак, лежачий поміж стациями Воднян-місто і Барав зелїзницї льокальної Воднян-Праханїц, для руху особового і обмеженого руху пакункового.

З днем 15 липня с. р. віддано до ужитку публики межи Загірєм а Сяноком поїзди ч. 2051/1250, 1251/2052, 2055/1256, 1256/2056.

Торг збіжевий.

Львів дня 26-го липня: Пшениця 8·25 до 8·40 зр.; жито 6·20 до 6·40; ячмінь броварний — до —·—; ячмінь пашний 5·25 до 5·50 овес 6·50 до 6·75; ріпак 11·— до 12·—; горох 5·— до 8·—; вика — до —.—; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик —·— до —·— гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; біла —·— до —·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·— до 5·50; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Карловичі 28 липня. Вчерашне засїданє соборя сербско-православного закрив державний комісар, бо ухвали соборя стоять в суперечности з королївскою волею.

Атини 28 липня. Компетентні круги запевняють, що мирний договор буде підписаний ще того тиждня.

Париж 28 липня. Мінїстер Ганото дав обід в честь ґр. Ґолуховского, на котрім було кількох амбасадорів.

За редакцию відповідає: Адам [illegible]

вав вже нераз розгризти зубами кістку з брескинї, а то хотїло менї удати ся. Але серце чоловіка не таке тверде і я Вам ще раз кажу, що треба Вам научити ся, як забути свою жінку.

— Красше було би, коли би Ви так зробили, щоби она мене любила.

— Не раз а сто разів вже говорено, що на милуванє нема силуваня і в тім більша правда, як в тім, що нема нїчого неможливого. А щоби розпочати лїченє, то кажім дати шампана.

— Фляшку шампана. — Господи, та на що?

— Також питаєте! — На то щоби его випити.

— Та я ще й шампан маю пити? — То хиба вже не устою ся на ногах. — Мене вже й без того запаморочило, хоч Ви казали, що від бордо витверезжу ся.

Шампан усуває дїланє вина бордо і робить тверезим. — Лиш послухайте мене, я знаю як жити. Я на Вашім місци добре би упив ся, а відтак пішов би до жінки; але не зі страхом, лиш сьміло і енерґічно сказав би до неї: Чуєте пані, я закватирую ся до Вас на шість місяців, борзенько поцїлуйте мене і стягнїть менї чоботи.

— Добре Вам говорити! Она би показала менї двері.

— Не має права до того.

— А відтак мусїв би я відречи ся мого характеру — я би від того занедужав.

— Будьте ж працї раз в житю мужчиною.

— Коли годї!

— Цитьте, Рокфор іде. — Кельнер фляшку шампана.

— Якої сорти, мій пане?

— Сіллері, я его найлїпше люблю.

— Мабуть кілька днів не буду міг їсти — муркотить Капустянна Головка.

Приносять шампан. Ернест наливає і випиває свою склянку, заким ще Капустянна Головка і губи вмочив.

В тій хвили іде похорон улицею. Капустянна Головка видить і питає: Хто то помер.

— Питаєте мене хто помер? — відзиває ся его товариш. — А Вам того на що. — Снїдаємо собі весело, а Ви говорите о смерти.

— А Ви-ж не виділи, що ішов похорон?

— Хиба Ви гадаєте, що я знаю хто там спочиває? Правдивий з Вас селюх! — В такім великім містї як Париж на простий похоронний віз без золота і срібла, за котрим не їде богато повозів, не зважають так само як на фіякра. Переходячі люди, котрі ще мають поважанє для смерти, здоймають капелюхи та ідуть дальше, а про помершого їм байдуже. У великім містї, де всьо борзо зміняє ся, біль, жаль, дружба, згадка де вир шумного, рухливого, інтересованого житя убиває всякі релїґійні чувства і робить наші серця твердими, уважають смерть чоловіка лиш яко конечність, щоби з кінцем року число померших більше менше вирівнало ся з числом уроджених, бо инакше населенє занадто би збільшало ся. Тут не поможе нїяка просьба, нїяке благанє. В палатї короля і в хатї бідака все піддає ся їй. — В тім то і потїха бідних, в тім страх вельмож сего сьвіта, розпука всїх богачів і ultima ratio[1]) фільософа.

— От маєте! — То Ви й по латинї знаєте, друже.

— Певно. — Вам то дивно длятого, що я у витертій одежи? — Чоловік може богато знати, а мимо того мати мало гроший.

— Але хто то помер то, таки не знаєте.

— Коли хто в малім містї видить похорон, мій любий Капустянна Головко, а спитає, хто то помер, то може легко довідати ся; в місточку скажуть Вам навіть на яку слабість він помер; на селї знає его кождий і многі люди відводять его аж до місця послїдного спочинку; але у великім містї нїхто не знажає на тих, що відбувають свою послїдну дорогу.

— Як гадаєте, чи не приятно умирати на селї?

(Дальше буде).

[1]) Читає ся „ультіма раціо", значить „послїдне средство".

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.